

Památce Petra Zemana

Na konci května zastihla naše oddělení smutná zpráva. V sobotu 23. května 2026 zemřel Petr Zeman. Necelé tři týdny předtím oslavil své 79. narozeniny.

RNDr. Petr Zeman prošel mimořádně pestrou a dlouhou pracovní cestou. Vystudoval biologii na Přírodovědecké fakultě dnešní Masarykovy univerzity. Již v době svých studií se zapojil do tehdejšího studentského hnutí, které bylo kritické k politickému dění u nás. V té době také získal mnoho přátel, s nimiž později spolupracoval v disidentských aktivitách.

V době normalizace pracoval převážně v dělnických a technických profesích — mimo jiné jako krysař, tedy kanalizační dělník nebo hlemýžďář, tedy člen jednotného zemědělského družstva. Patřil k první vlně brněnských signatářů *Prohlášení Charty 77*, podepsal jej ještě na konci roku 1976. Významně se podílel na činnosti brněnského Občanského fóra. Od roku 1990 stál při utváření bezpečnostních struktur demokratického Československa. Měl vliv zejména na novou podobu civilní kontrarozvědky

(Federální bezpečnostní informační služba, později Bezpečnostní informační služba), jejímž příslušníkem byl od září 1990 do srpna 1998. Následně v letech 1998 až 2001 působil jako ředitel civilní rozvědky — Úřadu pro zahraniční styky a informace.

Obdržel dvě státní vyznamenání, Medaili Za zásluhy o bezpečnost České republiky II. stupně (2002) a Cenu Jaroslava Jandy (2003). V květnu roku 2024 jej prezident Petr Pavel povýšil do hodnosti brigádního generála ve výslužbě.

S Oddělením dějin kultury antitotalitního zaměření byl Petr Zeman v kontaktu od roku 2022. Přijali jsme od něj několik významných darů v podobě samizdatových periodik, knih a dokumentů, kterých si velmi vážíme. Se svou nemocí bojoval statečně a trpělivě, střídaly se tzv. lepší a horší dny, jak sám říkával. Intervaly mezi našimi setkáními se postupně prodlužovaly, horších dní přibývalo. Tělo sice sláblo, ale nezdolnost a pevná vůle přetrvávaly. Petr Zeman zůstává trvale v našich myslích.

Foto: Archiv rodiny